

ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS

- Az elektronikus ügyintézés legfőbb előnye
- az ügyfél számára a gyorsaság, kényelem, és hogy a nap 24 órájában rendelkezésre áll;
- a közigazgatás számára a költségmegtakarítás, a hatékonyság növelése és az adminisztratív folyamatok egyszerűsítése.
- Magyarországon az e-ügyintézés elsősorban az Ügyfélkapun keresztül valósul meg. Mára több mint 2 millióan rendelkeznek ügyfélkapus regisztrációval és 133 ügy intézhető rajta keresztül elektronikusan.
- A személyi jövedelemadó-bevallások 26 százaléka már elektronikusan érkezik az adóhatósághoz.
- Magyarország általánosságban elmarad az uniós átlagtól az elektronikus ügyintézés sajátosságai terén.
- Az Európai Unió legfőbb törekvése az e-ügyintézés terén a tagországok e-kormányzati szolgáltatásainak integrációja, azaz az interoperabilitás.

Jelen háttéranyag „Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól” szóló [T/7392.](#) számú törvényjavaslathoz készült. A törvényjavaslat az elektronikus ügyintézés kiterjesztéséhez és egységesítéséhez szükséges jogi feltételeket teremti meg.

Az elektronikus ügyintézés fejlettsége az Európai Unióban és Magyarországon

Magyarországon az internet hozzáférés elterjedtsége, az internethasználat gyakorisága nagyjából megfelel az európai uniós átlagnak, jelentős azonban a lemaradás az elektronikusan nyújtott közigazgatási szolgáltatások terén.

Az Európai Unió évente méri az elektronikus kormányzat teljesítményét. Azt vizsgálja, hogy a tagországokban rendelkezésre álló online ügyintézési lehetőségek:

- mennyire **ügyfélbarát** módon szervezettek, azaz a szolgáltatások mekkora hányada érhető el egyáltalán elektronikusan, milyen mértékű támogatást, segítséget nyújtanak az ügyfél számára, mennyire egyszerű és gyors az ügymenet, s milyen mértékben biztosítják a véleménynyilvánítás, visszajelzés lehetőségét;
- mennyire **átlátható** módon szervezettek, azaz milyen mértékben tudja az ügyfél nyomon követni ügyének alakulását, mennyire világosak a hatóság jogkörei és kötelezettségei, s világosan kiderül-e az ügyfél számára, hogy mire és hogyan használják a személyes adatait;
- mennyiben teszik lehetővé a **más uniós országból** érkezett ügyfelek számára az ügyintézését;
- milyen mértékben biztosítják a kulcstényezőket, azaz az **elektronikus személyazonosítást**, az **elektronikus iratkezelést**, a **dokumentumok hitelességét**, valamint azt, hogy elegendő legyen a rendszerbe **egyszer bejelentkezni**.

A 2014-ben felvett vizsgálatról készült [jelentés](#) (mely a tagországokon kívül Izlandot, Norvégiát, Svájcot, Szerbiát és Törökországot is bevonta a vizsgálatba) megállapításainak alapját 27 ezer kérdőív értékelése és megfelelően felkészített szolgáltatás-tesztelők tapasztalatai alkották. A jelentés szerint még mindig csak a hatósági ügyek fele intézhető online, s minden tizedik ügyfajta csak a hagyományos módon, papír alapon intézhető.

A magyar eredmények a mért adatok többségében **elmaradást** mutattak az uniós átlaghoz képest, egyedül az elektronikus iratkezelés és az e-dokumentumok hitelessége terén születtek átlag feletti eredmények.

Az e-közigazgatási szolgáltatások lakossági használata is alacsonyabb az Európai Unióban mért átlagos értéknél. Magyarországon még mindig magas azoknak az aránya, akik nem intéznek és a jövőben sem terveznek intézni hatósági ügyeket a világhálón. Ez az attitűd magyarázhatja egyfelől az e-kormányzati szolgáltatásokhoz kötődő felhasználói elégedettség alacsony voltát is, másfelől hozzájárulhat az online szolgáltatásoktól való jövőbeni távolmaradáshoz is.

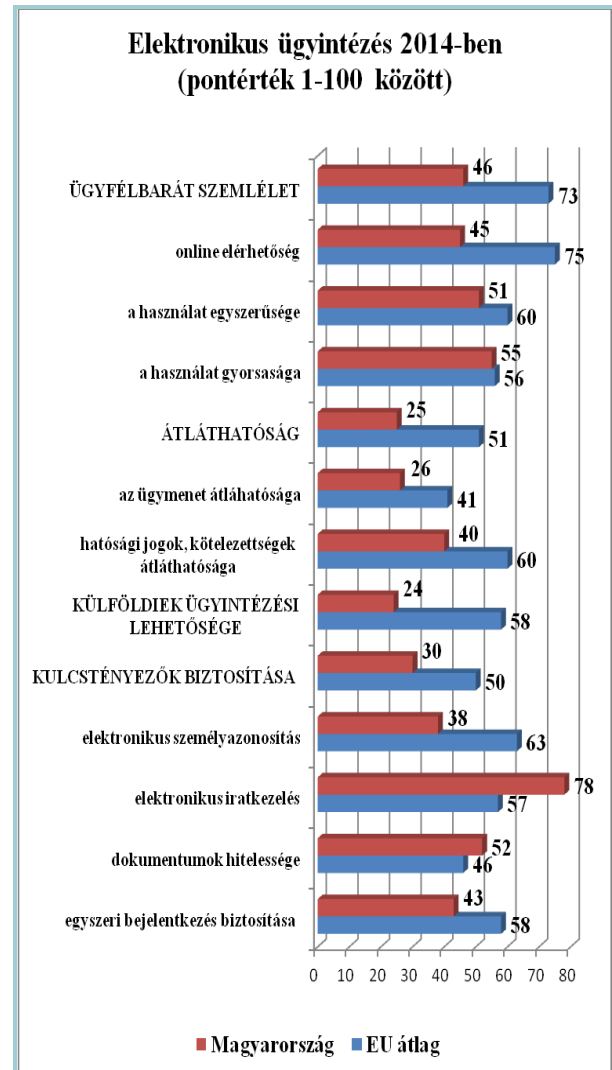
Az elektronikus ügyintézés legfejlettebb módja napjainkban, amikor a teljes ügymenet az illeték befizetésével együtt intézhető az Interneten keresztül, sőt a szolgáltatást az ügyfél **személyre szabottan** veheti igénybe. Ez azt jelenti, hogy a szolgáltatást nyújtó portálra történő bejelentkezését – azaz személyi azonosítását – követően az ügyfélnek már nem kell bármely űrlap kitöltésekor azon személyes adatait újra megadnia, amelyek a rendszerben amúgy is szerepelnek.

Ilyen, személyre szabott szolgáltatással ma még uniós szerte az online ügyintézés kevesebb, mint felénél találkozhatunk.

Különleges elektronikus közszolgáltatásnak számít egyelőre az is, ha az ügyek **mobiltelefonról** is intézhetőek: egyelőre csak négyből egy esetben nyújtanak erre lehetőséget az európai kormányzati ügyfélportálok.

**AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS
FEJLŐDÉSE MAGYARORSZÁGON**

Az e-ügyintézés felé tett első kormányzati lépésnek a 2001 decemberében elindított „ekormanyzat.hu” portál tekinthető, amelyen már nemcsak ügyleírások és dokumentumok voltak találhatóak, de cégkereső, ingatlankereső és gépjárműkereső adatbázist is tartalmazott.

Forrás: Infoszolg/Hungary. eGovernment State of Play. Country Factsheet – eGovernment Benchmark Report, European Commission, 2015

A portál neve 2003-ban „magyarország.hu”-ra változott. Bár az elnevezés azóta is változatlan, az oldal folyamatos és jelentős mértékű arculati és tartalmi fejlesztésen esett és esik át azóta is.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló [2004. évi CXL. törvény](#) (rövid nevén: Ket.) azzal hozott jelentős előrelépést az informatika közigazgatási alkalmazása terén, hogy kimondta: a hatóság elektronikusán is intézheti a közigazgatási hatósági ügyeket.

2005-ben megkezdte működését az [Ügyfélkapu](#), a kormányzat elektronikus azonosító rendszere, amelyen keresztül a bejelentkezést, azaz személy-azonosítást követően az elekt-

ronikus ügyintézés azóta is biztonságosan bonyolítható.

A következő években a szolgáltatások bővülése mellett az elektronikus ügyintézés központosítása zajlott, melynek középpontjában az Ügyfélkapu állt.

Alapvető szemléletváltást jelentett 2011 végén a Ket. módosítása, majd 2012 elején az ennek nyomán megszületett három kormányrendelet ([83-84-85/2012](#)).

Az elektronikus ügyintézés korábbi informatikai rendszer-alapú megközelítését egyértelműen felváltotta a szolgáltatás alapú megközelítés; alapegységgé az úgynevezett Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatás (**szeüsz**) vált és ennek rendelték alá az informatikai rendszerek kialakítását és működtetését.

Egy-egy „szeüsz”-ön az elektronikus **ügyintézés építőköveit** értjük, amelyekből bármely szolgáltatás felépíthető. Ilyen például egy elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása, hozzáférés biztosítása elektronikus nyilvántartások adataihoz, illetve az elektronikus dokumentum kézbesítése.

2012-től a központosítást decentralizáció váltotta fel, egy-egy szeüsz megvalósítására a hatóságok külső szereplőt is megbízhatnak, lényeg, hogy adott szolgáltatás minél magasabb színvonalon álljon rendelkezésre.

Megszűnt ezzel az Ügyfélkapu kizárólagossága is, inkább az e-ügyintézés minőségi, technikai követelményeit írták elő, melynek ellenőrzését egy újonnan felállított felügyeleti hatóságra, az Elektronikus Ügyintézési Felügyeletre bízták.

Szintén 2012-ben megszületett a [Magyary program](#), mely az egész közigazgatás fejlesztését célozza, ám azt is egyértelműen leszögezi, hogy a jól működő állam elengedhetetlen feltétele az elektronikus szolgáltatások fejlesztése.

A legnépszerűbb elektronikusan intézett ügyek az Ügyfélkapun:

- adó- és járulékebevallás;
- személyi okmányokkal kapcsolatos ügyintézés;
- egyszerűsített munkaviszony bejelentése;
- felsőoktatási felvételi jelentkezés;
- erkölcsi bizonyítvány igénylése.

Forrás: [10 éves az Ügyfélkapu – Infografika. eGov Hírlevél, 2015. április](#)

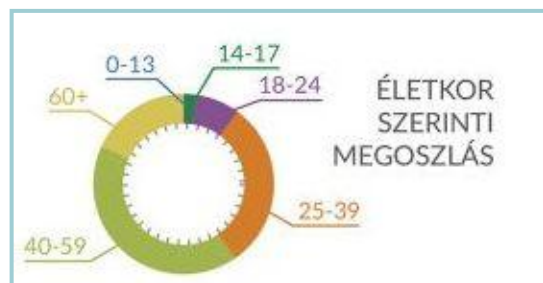
Mára az Ügyfélkapun keresztül már 133 [szolgáltatás](#) elérhető, a közelmúltban indították a gépjármű-adat lekérdező szolgáltatást, valamint a bírósági eljáráshoz kapcsolódó iratok (keresetlevél, beadvány, okirati bizonyítékok) elektronikus elküldésének lehetőségét.

A regisztrációval rendelkező felhasználók száma 2015 júniusában már meghaladta a 2 milliót, havonta átlagosan félmillióan látogatják a portált, de a belépések száma egy hónapban több, mint 10 millió.

2014-ben a felhasználók 51 millió dokumentumot tölthettek fel, a személyi jövedelemadó-bevallások 26 százalékát már elektronikusan küldték be az adóhatóságnak.

10 éves az ügyfélkapu

Forrás: [Infografika. eGov Hírlevél, 2015. április](#)

EURÓPAI UNIÓS KERETRENDSZER

Az Európai Unió arra törekszik, hogy az egyes tagállamokban folyamatosan fejlődő elektronikus kormányzati szolgáltatások ne elszigetelve, hanem folyamatos együttműködés és kommunikáció mentén szerveződjenek.

Ezen elvárás kulcsfogalma az **interoperabilitás**, melyet az Európai Bizottság 2010-ben kiadott közleményében ([COM\(2010\) 744](#)) is ekként határozott meg. Maga a fogalom az e-kormányzati szolgáltatások integrációját jelenti akár az országhatárokon átnyúlva is.

Az interoperabilitás jegyében született meg a 2011-2015. évekre szóló uniós **e-kormányzati cselekvési terv** ([COM\(2010\) 743](#)), mely negyven konkrét intézkedést irányzott elő többek között

- a felhasználók minél nagyobb mértékű bevonása,
- a szolgáltatásoknak a felhasználó igényeihez való igazítása,
- az átláthatóság növelése,
- a határokon átnyúló szolgáltatások megvalósítása érdekében.

Mindehhez az Európai Unió forrást is rendelt, amikor 2010-ben 26 millió eurós támogatást előirányozva létrehozta az [ISA](#) (Interoperabilitási Megoldások az Európai Közigazgatásban) programot, mely a tagállamok közigazgatási intézményeinek online együttműködését segíti elő.

[Társadalmi vita](#) alatt van már ugyanakkor a 2016-2020. évekre szóló e-kormányzati cselekvési terv is.

Források:

- Budai Balázs Benjámin: [E-közigazgatási alapismeretek](#). Nemzeti Közszerzői Egyetem, Bp., é.n.
- [eGovernment in Hungary](#). European Commission, January 2015
- [E-közigazgatási keretrendszer koncepció](#). Belügyminisztérium, 2015. április 29.
- [Future-proofing eGovernment for a Digital Single Market](#). Final Insight Report: European Commission, June 2015
- [Hungary](#). eGovernment State of Play. Country Factsheet – eGovernment Benchmark Report, European Commission, 2015
- [Nemzeti Infokommunikációs Stratégia, 2014-2020](#). Az infokommunikációs szektor fejlesztési stratégiája, 2013.
- Suhajda Zoltán: [A többség adót vall be az Ügyfélkapun](#). Metropol, 2015. június 8.

Készítette: Dr. Samu Nagy Dániel
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült.
A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be.
Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.